

BILAG 1 – GENERELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER – KJØP AV HJULLASTER

Innhold

1	BESKRIVELSE OG ANVENDELSE	2
2	KONTRAKTEN.....	2
3	PARTENES SAMARBEID, VARSLER	3
4	LEVERINGSPLAN, MILEPÆLER OG DAGMULKT	3
5	PRØVEDRIFT OPPLÆRING OG OVERTAKELSE	4
6	BETALING	4
7	NÆRMERE OM LEVERANDØRENS ANSVAR OG PLIKTER.....	5
7.1	TILBUDSGRUNNLAGET	5
7.2	KVALITETSSIKRING.....	5
7.3	FORHOLDET TIL LOVGIVNING	5
7.4	UNDERLEVERANDØRER OG ANDRE MEDHJELPERE	5
7.5	OVERDRAGELSE AV KONTRAKTEN	5
7.6	ARBEIDSMILJØ. LØNNS- OG ARBEIDSFORHOLD HOS LEVERANDØREN	6
7.6.1	FN'S BARNEKONVENSJON OG ILO-KONVENSJON NR 138	6
7.6.2	ARBEIDSMILJØLOVGIVNINGEN	6
7.6.3	ALLMENNSGJØRINGSREGELVERKET. LOVKRAV TIL LØNNSFORHOLD MV	6
8	SKATTER, AVGIFTER, OFFENTLIGE GEBYRER	7
9	ANSVAR OG ANSVARSBEGRENSNINGER. FORSIKRINGER.....	7
10	BANKGARANTI. SIKKERHETSSTILLELSE.....	7
11	ENDRINGER	7
12	AVBESTILLING	8
13	FORSINKELSE FRA LEVERANDØRENS SIDE	9
13.1	FORSINKELSE OG DAGMULKT	9
13.2	EVENTUELLE KRAV OM LEVERING PÅ TROSS AV FORSINKELSE	9
14	LEVERANDØRENS MANGELS- OG GARANTIANSVAR	9
14.1	MANGEL OG VARSEL	9
14.2	UTBEDRINGSRETT	10
14.3	MANGLENDE UTBEDRING	10
15	ØVRIGE SANKSJONER VED MANGLER	10
16	HEVNING PÅ GRUNN AV LEVERANDØRENS KONTRAKTSBRUDD.....	10
17	KJØPERS KONTRAKTSBRUDD	11
18	TVISTER	11

1 BESKRIVELSE OG ANVENDELSE

Disse kontraktsbestemmelsene kommer til anvendelse på leveranse av ny hjullaster med elektrisk drift til Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap IKS (RIR).

Hjullasteren skal leveres til Årøsetervegen 56, 6422 Molde, klargjort, sertifisert og ferdig til bruk, innen avtalt tidspunkt i kontrakt, jf. bl.a. punkt 1.1 i konkurransegrunnlaget.

Oppgjør til leverandør finner sted innen 10 dager etter overtakelsen, jf. punkt 6.

Disse kontraktsbestemmelsene gjelder mellom RIR IKS (heretter kalt «Kjøper») og den part (heretter kalt «Leverandøren») som påtar seg å levere hjullasteren, (i det følgende kalt «Varen» eller «leveransen») til kjøper. I uttrykket «Varen» inngår også eventuelle tilleggsytelser så som for eksempel opsjoner. Det som skal leveres av Leverandøren i henhold til kontrakten, er i det følgende også i noen bestemmelser kalt «Leveransen».

Eventuelle avvikende kontraktsvilkår er uten virkning for kontrakten med mindre Kjøperen skriftlig har godtatt dem.

Alminnelige bestemmelsene i lov om kjøp av 13. mai 1988 nr. 27 (kjøpsloven) kommer til anvendelse så langt ikke partenes avtale, eller disse kontraktsbestemmelsene, fastsetter avvikende bestemmelser.

Som **Kontraktssum** menes total verdi av samlet leveranse inklusive mva.

2 KONTRAKTEN

Følgende dokumenter vil bli gjort gjeldende som en del av kontrakten:

1. Avtaledokument mellom leverandør og kjøper.
2. Eventuelle møtereferater.
3. Generelle kontraktsbestemmelser (bilag 1)
4. Utfylt signert tilbudsskjema (bilag 2) levert sammen med tilbudet.
5. Leverandørens tilbud for øvrig.

Inneholder kontraktsdokumentene bestemmelser som strider mot hverandre, skal dokumentene gjelde i ovennevnte rekkefølge. Dersom det i tilbudet er avvik fra vilkårene i kjøperen sitt tilbudsgrunnlag, gjelder de avvikende vilkårene bare i den utstrekning de er godtatt eller vist til i de ovenfor nevnte punkt 1 – 2.

Yngre bestemmelser gjelder foran eldre, spesielle bestemmelser gjelder foran generelle og bestemmelser utarbeidet særskilt for kontrakten.

For øvrig skal partene overholde norske lover og forskrifter. Leverandør skal for øvrig overholde tekniske vilkår og offentlige vedtak som er relevante for sine ytelser, samt ha alle nødvendige tillatelser fra myndighetene.

3 PARTENES SAMARBEID, VARSLER

Kjøper og leverandør skal til enhver tid holde hverandre underrettet om hvem som er deres representant og om den fullmakt disse har. Partene skal tilstrebe kontinuitet i kontraktsoppfølgingen.

All kommunikasjon i forhold til kontrakt skal skje ved bruk av norsk språk.

Alle leverandørens medarbeidere som er i kontakt med Kjøper skal beherske norsk språk skriftlig og muntlig.

Hver av partene skal uten ugrunnet opphold underrette hverandre om forhold som en part bør forstå kan få betydning for Leveransen eller andre forhold som har eller kan ha betydning for kontraktsforholdet og gjennomføringen av Kontrakten.

Alle varsler, krav og andre meldinger som skal gis etter bestemmelser i kontrakten, skal gis skriftlig eller pr e-post til vedkommende parts representant. Varsel som er innført i referat eller protokoll fra møte mellom partene, regnes uansett som skriftlig varsel.

Hver av partene er ansvarlige for å overholde gjeldende lover, regler og myndighetskrav som er relevante for Leveransen.

4 LEVERINGSPLAN, MILEPÆLER OG DAGMULKT

I forbindelse med Leveransen defineres det følgende kontraktsmessige milepæler:

Fysisk levering:	Hjullasteren leveres fysisk til kjøperens adresse. Denne fristen er dagmulksbelagt, jf. punkt 13.1.
Opplæring og prøvedrift:	Utførelse av prøvekjøring og opplæring av leveransen hos kjøper.
Overtakelse:	Kjøper overtar eiendomsretten for leveransen. Det føres protokoll fra overtakelsen, jf. punkt 5.
Garantiperiode	Denne perioden starter fra og med overtakelse og til utløpet av garantiperioden.

I forbindelse med inngåelse av kontrakt settes det opp en leveranseplan der milepælene over er nærmere definert. Endringer i denne leveranseplanen må godkjennes av begge parter.

Garantiperiodens lengde og vilkårene knyttet til denne fremgår av kontrakten.

Leverandøren er ansvarlige for at leveransen er fri for heftelser ved levering, samt dekker alle gebyrer og avgifter forbundet med Leveransen (inkl. toll), samt risikoen frem til avtalt adresse. Leveringssted vil fremgå av leveranseplan.

Leverandøren bærer også risikoen for Leveransen inkludert nødvendige forsikringer, frem til gjennomført overtakelse av eiendomsrett.

Leverandøren plikter å varsle skriftlig om når fysisk leveranse vil finne sted, dvs. dato og ca. klokkeslett. Om ikke annet er avtalt, skal slikt varsel gis minst 3 uker på forhånd.

"Levering" anses ikke å ha skjedd før *overtakelse* som definert over. Ved forsinkelser utover avtalt tidspunkt for overtakelse i kontrakten gir dette kjøperen rett til å kreve dagmulkt i samsvar med punkt 13.1. Som alternativ til dagmulkt, kan partene avtale andre erstatningsformer ved forsinkelser.

5 PRØVEDRIFT OPPLÆRING OG OVERTAKELSE

Kort tid etter fysisk levering starter perioden med opplæring. Leverandøren har også ansvaret for å gjennomføre dette i samsvar med kontrakten. Prosedyrene og varigheten av denne fasen er avtalt i kontrakten.

Etter gjennomføring av opplæringen kaller leverandøren inn til overtakelsesforretning.

Denne overtakelsen må gjennomføres på en hverdag. Det skal føres protokoll fra overtakelsen. I denne protokollen som skal signeres av begge parter, skal følgende inngå:

- Dato, og hvem som er tilstede;
- En bekreftelse på at Kjøper har fått opplæring på utstyret, eller med henvisning til avtalt opplæringsplan med kostnader;
- En bekreftelse på at Kjøper har fått overlevert all dokumentasjon ihht. til kontrakt;
- Anmerkninger av mindre mangler i Leveransen og tilhørende tiltaksplan for å bringe disse på plass;
- Bekreftelse på oppstart av reklamasjonstid, samt andre kontraktsmessige konsekvenser av at Kjøper har overtatt bruksretten.

Dersom Leveransen eller delleveranser gjennom testen har vist mangler ihht. til de kriterier angitt i kontrakten, avvises overtakelsen og leverandør må kalle inn til ny overtakelse når han mener at manglene er utbedret.

Etter nærmere avtale mellom partene kan det avtales gjennomføring av overtakelse av deler av Leveransen

6 BETALING

Leverandør fakturerer kjøper løpende verdien av det som er definert som overtatt, jf. punkt 5. Betalingsfristen er 10 dager regnet fra overtakelsesdato, om ikke annet er avtalt.

Hvis Kjøper ikke betaler til avtalt tid har Leverandøren krav på rente av det beløp som er forfalt til betaling, i henhold til lov om renter ved forsinket betaling m.m. 17. desember 1976 nr. 100 (forsinkelsesrenteloven).

Kjøper forbeholder seg retten til å tilbakeholde betaling, uten tillegg for morarenter, dersom det oppstår tvist om fakturaens størrelse eller innhold. Uomtvistet beløp skal dog utbetales.

Påslag av ulik art aksepteres ikke. Alle fakturaer skal spesifiseres, være påført kjøpers bestillingsnummer (rekvisisjonsnummer) og referanse til kontrakt.

Alle priser og enhetspriser eks. mva. for hovedleveranse er ikke gjenstand for regulering. Priser og enhetspriser for service-avtale og opsjonene reguleres etter nærmere avtale mellom partene.

7 NÆRMERE OM LEVERANDØRENS ANSVAR OG PLIKTER

7.1 Tilbudsgrunnlaget

Leverandøren er innforstått med at tilbudet skal omfatte alt arbeid som er nødvendig for å oppfylle Leveransens tiltenkte formål for Kjøper selv om ikke alle underliggende arbeidsoppgaver eller ytelser skulle være beskrevet, og Leverandøren er videre innforstått med at Leverandøren må ha satt seg nøye inn i konkurransegrunnlaget, inkl. vedleggene til dette og samt lovverk og regler som er relevante for oppfyllelsen av Kontrakten.

Det er derfor Leverandørens eget ansvar å ha gjort seg kjent med forhold som kan ha betydning for Leverandørens oppfyllelse av Kontrakten, herunder utførelsen av kontraktsarbeidet.

Kjøper er følgelig ikke forpliktet til å gi kompensasjon i form av betaling og/eller tid eller andre kontraktsendringer p.g.a. forhold som Leverandøren i forbindelse med tilbudsarbeidet var klar over, eller burde ha gjort seg kjent med før innlevering av tilbudet.

7.2 Kvalitetssikring

Leverandøren skal ha et tilfredsstillende kvalitetssikringssystem som er tilpasset Leveransens art og omfang. Leveransen skal være i samsvar med gjeldende krav i lover og forskrifter. Leveransen skal uansett være av god kvalitet og minst i samsvar med det som til enhver tid er allment akseptert som bransjenorm og/eller retningslinjer for den angjeldende Leveransen.

7.3 Forholdet til lovgivning

Leverandøren skal ha oversikt over og følge den til enhver tid gjeldende lovgivning og regelverk som har relevans for oppfyllelse av Leveransen både i forhold til Kjøper og i forhold til det formål Kjøper har med Leveransen.

Dersom det etter innlevering av tilbudet skjer endring i lover og regler som Leverandøren ikke kunne eller burde ha forutsett eller ha hatt kjennskap til forut for kontraktsinngåelse, og slik endring har betydning for Leveransen, har Leverandøren rett til å kreve endring i samsvar med reglene i pkt. 10 så langt som angjeldende forhold som berøres av en lov- / regelendring ikke er særskilt regulert i Kontrakten.

7.4 Underleverandører og andre medhjelpere

Leverandøren er ansvarlig etter Kontrakten for sine underleverandører og evt. andre medhjelpere.

Leverandøren skal ikke inngå kontrakt om underleveranse(r) for deler av Leveransen uten at Kjøper på forhånd skriftlig har gitt sitt samtykke til dette.

Kjøper har rett til å underkjenne Leverandørens valg av underleverandør så fremt saklig grunn foreligger.

7.5 Overdragelse av kontrakten

Leverandøren har ikke rett til å overdra sine forpliktelser etter Kontrakten uten at Kjøper på forhånd har samtykket skriftlig til dette. Kjøper kan i tilfelle stille nærmere relevante krav til Leverandøren, evt. også til Leverandørens medkontrahent, i tilfelle som her beskrevet.

7.6 Arbeidsmiljø. Lønns- og arbeidsforhold hos Leverandøren

7.6.1 FN's barnekonvensjon og ILO-konvensjon nr 138

Leverandøren skal ha gjort seg kjent med tilvirkningsprosessen til evt. deler/varer/produkter som måtte inngå som del av leveransen, og Leverandøren garanterer at angjeldende deler/varer/produkter er/blir produsert med arbeidskraft i overensstemmelse med FNs barnekonvensjon artikkel 32 og ILO-konvensjon nr 138 artikkel 4 – 8 ("barnearbeid"). Hvis det i løpet av kontraktsperioden kommer frem at det har vært benyttet ulovlig barnearbeid, vil dette bli ansett som vesentlig kontraktsbrudd som gir Kjøperen rett til å heve kontrakten og/eller kreve erstatning.

7.6.2 Arbeidsmiljølovgivningen

Leverandøren er innforstått med og forplikter seg til å overholde norsk arbeidsmiljølovgivning, herunder arbeidsmiljøloven, (jf. LOV 2005-06-17 nr 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.).

Hvis det er i løpet av kontraktsperioden kommer frem at Leverandøren, eller noen denne er ansvarlig for, ikke følger lovgivningen som vist til, kan dette bli vurdert som vesentlig kontraktsbrudd som gir Kjøperen rett til å heve kontrakten og/eller kreve erstatning.

7.6.3 Allmenngjøringsregelverket. Lovkrav til lønnsforhold mv

Leverandøren er innforstått med og forplikter seg til å overholde gjeldende regler mht minstelønn og allmenngjøring av tariffavtaler, (jf. LOV 1993-06-04 nr 58: Lov om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. – allmenngjøringsloven og gjeldende allmenngjøringsforskrifter). Den samme forpliktelsen har Leverandøren i forhold til sine evt. underleverandører.

Leverandøren bekrefter således at alle ansatte hos Leverandøren og innleide som benyttes i utføringen av tjenester og oppdrag for Leverandøren, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke. Det samme gjelder i forhold til evt. underleverandører.

Kjøperen har som krav at Leverandøren og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, på forespørsel skal kunne dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene til ansatte og innleide som medvirker til å gjennomføre kontrakten. Den samme forpliktelsen skal oppdragstageren pålegge sine eventuelle underleverandører i forbindelse med arbeid knyttet til denne kontrakten.

Kjøperen forbeholder seg rett til å gjennomføre nødvendige sanksjoner dersom Leverandøren og/eller eventuelle underleverandører ikke etterlever kontraktsklausulen om lønns- og arbeidsvilkår. Sanksjonen skal være egnet til å påvirke Leverandøren og/ eller underleverandøren til å oppfylle kontraktsklausulen.

Leverandøren skal holde Kjøperen skadesløs for ethvert krav knyttet til manglende oppfølging av allmenngjøringsregelverket knyttet til lønns- og arbeidsvilkår.

Hvis det er i løpet av kontraktsperioden kommer frem at Leverandøren ikke følger lovgivningen som vist til, kan dette bli vurdert som vesentlig kontraktsbrudd som gir Kjøperen rett til å heve kontrakten og/eller kreve erstatning.

8 SKATTER, AVGIFTER, OFFENTLIGE GEBYRER

Bestemmelsene i dette punktet omfatter ikke ordinær norsk merverdiavgift som på vanlig måte skal tillegges ved fakturering av varer levert, eller tjenester utført i Norge.

Leverandøren skal for øvrig selv dekke alle skatter, avgifter, og offentlige gebyrer som er ilignet eller pålagt av offentlige myndigheter og som har tilknytning til gjennomføringen av denne kontrakten. Leverandøren skal også sørge for løpende rapportering til offentlige skatte- og avgiftsmyndigheter i samsvar med det til enhver tid gjeldende lovverk.

Endring(er) i skatter, avgifter eller gebyrer, er ikke gjenstand for særskilt prisregulering, og forutsettes i tilfelle å være inkludert i det som ellers løpende betales av Kjøperen til Leverandøren i samsvar med denne kontrakten.

Leverandøren skal holde Kjøperen skadesløs for ethvert krav knyttet til manglende betaling av skatter, avgifter, og gebyrer og/eller manglende rapportering som nevnt.

Det samme gjelder i forhold til Leverandørens eventuelle underleverandører.

9 ANSVAR OG ANSVARSBEGRENSNINGER. FORSIKRINGER

Så langt ikke annet følger av disse kontraktsbestemmelsene, gjelder følgende:

Leverandøren skal holde Kjøperen skadesløs for Leverandørens egne indirekte tap, og Kjøperen skal holde Leverandøren skadesløs for Kjøperens egne indirekte tap. Dette gjelder uten hensyn til ansvarsbetingende forhold i noen form fra noen av partene, unntatt ved utvist forsett eller grov uaktsomhet. Indirekte tap etter denne bestemmelsen omfatter, men er ikke begrenset til: tappt inntekt, tappt fortjeneste, tap forårsaket av forurensning og tappt produksjon.

Uten hensyn til det som ellers følger av kontrakten, skal partene også holde hverandre skadesløs i forhold til personskade eller tap av menneskeliv for medarbeidere hos de respektive parter enten disse er ansatte eller tilknyttet vedkommende part på annen måte.

Leverandøren må i sørge for nødvendige forsikringer i tråd med bransjepraksis for eget personell.

Dersom det er avtalt at Leverandøren skal tegne forsikring for Leveransen, skal han på Kjøperens anmodning fremlegge forsikringsbevis for Kjøperens kontroll. Kjøperens kontroll fratar ikke Leverandøren risikoen for at forsikringen er dekkende.

10 BANKGARANTI. SIKKERHETSSTILLELSE

Derom ikke annet er avtalt, stiller ingen av partene sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser.

11 ENDRINGER

Innenfor det som partene med rimelighet kunne forvente da kontrakten ble inngått, har Kjøperen rett til å kreve kvalitetsmessige og/eller kvantitetsmessige endringer i Leverandørens leveranse eller endret leveringstidspunkt. Krav om slike endringer skal fremsettes skriftlig.

Ved endring av leveringsmengden skal kontraktens enhetspriser anvendes.

Ved øvrige endringer skal Leverandøren godskrives for det merarbeid han har ved iverksettelsen av slike endringer, samt for andre direkte kostnader han påføres, i samsvar med det kostnads- og fortjenestenivå som den opprinnelige kjøpesummen er basert på.

Dersom endringer medfører besparelser for Leverandøren, skal disse trekkes fra kjøpesummen på tilsvarende måte.

Leverandøren skal uten ugrunnet opphold fremsette begrunnet krav om kompensasjon i tråd med føringene som angitt foran. Gjør ikke Leverandøren det, mister Leverandøren rett til å påberope angjeldende endring som grunnlag for ekstra kompensasjon. Dersom partene ikke enes om ekstra kompensasjon på grunn av endringen, skal uenigheten i tilfelle løses i henhold til kontraktens tvistebestemmelse.

Dersom en endring fører til at Leverandøren ikke kan levere til tidspunkt som avtalt, skal Leverandøren gis fristforlengelse som endringen krever. Leverandøren må i tilfelle uten ugrunnet opphold fremsette begrunnet krav om fristforlengelse og hvor lang forlengelse som kreves. Gjør ikke Leverandøren det, mister Leverandøren rett til å påberope angjeldende endring som grunnlag for fristforlengelse. Dersom partene ikke enes om fristforlengelse, skal uenigheten i tilfelle løses i henhold til kontraktens tvistebestemmelse.

Hvis partene er uenige om det beløp som skal godskrives eller fratrekkes kjøpesummen som følge av slike endringer, og/eller partene er uenige om konsekvens for avtalt leveringstid, skal Leverandøren likevel iverksette endringen uten å avvente den endelige løsning av uenighet som vist til her.

12 AVBESTILLING

Kjøper har rett til å si opp kontrakten med avbestillingsfrist som angitt i avtaledokumentet. Hvis avtaledokumentet ikke inneholder oppsigelsesfrist, har Kjøperen rett til å foreta avbestilling med tre (3) måneders varsel. Avbestilling regnes fra den dagen avbestilling er avsendt, forutsatt at Kjøperen forsikrer seg om at Leverandøren har mottatt avbestillingen innen rimelig tid etter avsendelsen. Avbestilling skal være skriftlig.

Ved oppsigelse skal Leverandøren søke å begrense at ytterligere kostnader påløper knyttet til Leveransen. Kjøperen skal med mindre det er avtalt annet i form av avbestillingsgebyr eller annen kompensasjon, i tilfelle avbestilling betale Kjøperen hans dokumenterte, påløpte direkte kostnader forbundet med å produsere Leveransen/Varen frem til den dagen avbestillingen er virksom, (m.a.o. tre måneder etter avbestilling er avsendt), med tillegg av et gebyr på 10 % av total kontraktssum. Det samlede beløp Kjøperen skal betale som kompensasjon ved avbestilling skal uansett aldri overstige total kontraktssum.

Kjøper har også rett til å foreta delvis avbestilling der Leveransen gjelder en serieleveranse over tid og/eller flere produkter. Bestemmelsene i ovenfor i dette punktet gjelder i tilfelle tilsvarende.

13 FORSINKELSE FRA LEVERANDØRENS SIDE

13.1 Forsinkelse og dagmulkt

Dersom Leverandøren på grunn av forhold som Leverandøren er ansvarlig eller bærer risikoen for, er forsinket i forhold til en dagmulftsaksjonert milepæl, skal Leverandøren betale dagmulkt til Kjøper i samsvar med bestemmelsene i dette pkt. 13.1.

Dato for overtakelse er alltid å anse som en dagmulftsaksjonert milepæl med mindre annet fremgår av Kontrakten.

Evt. ytterligere, mellomliggende milepæler i fremdriftsplanen er dagmulftsaksjonerte så fremt slike milepæler er uttrykkelig angitt å være det. Dersom Leverandøren når overtakelsesdato slik som forutsatt i Kontrakten, bortfaller likevel Kjøpers rett til dagmulkt i forhold til tidligere dagmulftsaksjonert(e) milepæl(er), unntatt i den grad Kjøper kan dokumentere å ha lidt tap på grunn av slik tidligere forsinkelse.

Er leveransen forsinket i forhold til en mellomliggende dagmulftsaksjonert milepæl i fremdriftsplanen, skal dagmulkten beregnes av kontraktsverdien av det kontraktsarbeidet som etter fremdriftsplanen i Kontrakten skulle ha vært ferdig utført ved slik dagmulftsaksjonert milepæl.

I forhold til milepælen Leveringsdato, skal dagmulkten i tilfelle beregnes av Kontraktssummen. Den prosentvise dagmulkt for ikke å nå en dagmulftsaksjonert milepæl, herunder overtakelsesdato, skal være **0,15%**.

Leverandørens samlede ansvar etter Kontrakten for dagmulkt og andre utbetalinger til Kjøper, skal være begrenset til **10 %** av Kontraktssummen så fremt forsinkelsen ikke skyldes forsett eller grov uaktsomhet fra Leverandørens side hvor denne ansvarsbegrensningen i så tilfelle ikke gjelder.

Dagmulkt som måtte være påløpt frem til Overtakelse, skal i tilfelle gjøres opp i forbindelse med siste delbetaling, jfr. pkt. 6.

13.2 Eventuelle krav om levering på tross av forsinkelse

Er Leveransen ikke klar for overtakelse på avtalt dato for dette, har Kjøper rett til likevel å kreve at Leveransen fullføres ved hjelp av annen leverandør. Ved slik levering skal partene i tilfelle opprette Leveringsprotokoll som skal dateres og signeres av partene og hvor det skal angis at Leveransen etter Kjøpers oppfatning ikke er ferdigstilt på Leveringsdato, og hver av partenes syn på hvor meget av Leveransen som er ferdigstilt frem til Leveringsdato, jfr. prinsippene om hvorledes hensyn skal tas til forsinkelser i forhold til fremdriften i pkt. 11 om endringer ovenfor, samt partenes respektive syn på hvilke deler som gjenstår og/eller som ikke er kontraktsmessig utført.

14 LEVERANDØRENS MANGELS- OG GARANTIANSVAR

14.1 Mangel og varsel

Har Leveransen mangel ved overtakelse eller det oppstår mangel som Leverandøren har garantiansvar for etter kontrakten, er Leverandøren ansvarlig for mangelen etter bestemmelsene i dette pkt. 14, om ikke annet er avtalt.

Leverandøren har likevel bare ansvar for mangel som Kjøper har gitt Leverandøren varsel om uten ugrunnet opphold etter at Kjøper har oppdaget eller burde ha oppdaget mangelen. Slikt varsel må

senest være gitt innen utløpet av Garantiperioden. Gjelder varselet mangler ved garantiarbeidet, må varselet være gitt senest innen utløpet av den særlige garantitid som gjelder for slike i kontrakten. Varselet skal inneholde en nærmere beskrivelse av angjeldende mangel.

14.2 Utbedringsrett

Leverandøren har rett til, for egen regning, å utbedre mangel så fremt dette kan skje uten ugrunnet opphold og uten særskilt ulempe for Kjøper. Leverandøren skal varsle Kjøper om påtenkte utbedringstiltak og gjennomføringsplan for tiltak, og Kjøper skal uten ugrunnet opphold gi tilbakemelding om Leverandørens forslag. Så fremt utbedring ikke vil medføre særskilt ulempe for Kjøper, skal Leverandøren gis anledning til å forsøke utbedring.

14.3 Manglende utbedring

Dersom Leverandøren ikke kan utbedre en mangel uten ugrunnet opphold etter at Leverandøren ble varslet om den, har Kjøper rett til for Leverandørens regning, så fremt Kjøper går frem på rimelig måte, enten selv eller ved tredjemann, å utbedre mangelen. Leverandøren blir i tilfelle ikke ansvarlig for utbedringsarbeidet som således er utført av Kjøper selv eller av tredjemann.

15 ØVRIGE SANKSJONER VED MANGLER

Dersom utbedring fra Leverandørens side ikke har funnet sted innen rimelig tid, kan Kjøper kreve erstatning av Leverandøren.

Kjøper kan også kreve erstatning av Leverandøren dersom utbedringen helt eller delvis ikke er vellykket slik at Leveransen ikke blir kontraktsmessig.

Leverandørens utbedringsansvar i form av ansvar for utbetalinger til Kjøper etter Overleveringen er begrenset til **15 %** av Kontraktssummen så fremt mangelen ikke skyldes forsett eller grov uaktsomhet fra Leverandørens side.

Dersom en mangel/manglene er vesentlige, har Kjøper også rett til å heve Kontrakten, jfr. pkt. 16.

16 HEVNING PÅ GRUNN AV LEVERANDØRENS KONTRAKTSBRUDD

Kjøper har rett til med øyeblikkelig virkning å heve Kontrakten dersom:

- a) Kjøper har rett til maksimal dagmulkt etter pkt. 13.1;
- b) det er på det rene at Leveransen vil bli forsinket den korteste av følgende alternative beregnede perioder på grunn av forhold som Leverandøren har ansvaret eller risikoen for:
 - a. mer en 25 % forsinket i forhold til kontraktsperioden; dvs. tidsperioden fra forutsatt oppstart av kontraktsarbeidet frem til Leveringsdato, eller
 - b. 120 Hverdager etter Leveringsdato;
- c) det foreligger annet vesentlig kontraktsbrudd fra Leverandørens side; herunder bl.a. at
- d) det foreligger en vesentlig mangel eller vesentlige mangler ved Leveransen, jf. pkt. 14.1; eller at
- e) Leverandøren blir insolvent eller innstiller sine betalinger,

Ved hevning har Kjøper rett til å velge om Kjøper ønsker å beholde det som er fremstilt av Leveransen mot betaling for verdien av dette med fradrag av de beløp Kjøper måtte ha krav på som motkrav i samsvar med Kontrakten, eller om Kjøper ønsker å foreta et restitusjonsoppgjør. I sistnevnte tilfelle svarer Leverandøren også for kostnadene knyttet til å fjerne Utstyret i den grad dette er bragt inn på Kjøpers anlegg.

Leverandørens samlede ansvar for utbetaling av beløp til Kjøper på grunn av forsinkelse som regulert i pkt. 13.1 og for utbedringsarbeider på grunn av mangler som regulert i pkt. 14, skal være begrenset til **25 %** av Kontraktssummen. Dette skal gjelde som samlet begrensning for kompenserende utbetaling fra Leverandøren til Kjøper på grunn av kontraktsbrudd som regulert i pkt. 13.1 og 14, enten Kontrakten av Kjøper kan heves eller ikke. Begrensningene som følger av dette avsnittet gjelder likevel ikke i tilfelle der kontraktsbrudd skyldes forsett eller grov uaktsomhet fra Leverandørens side.

17 KJØPERS KONTRAKTSBRUDD

Dersom det foreligger kontraktsbrudd fra Kjøpers side, skal Leverandøren uten ugrunnet opphold fremsette varsel om kompensasjon etter reglene i pkt. 11 om endring, og pkt. 11 skal i tilfelle gjelde tilsvarende i slik situasjon.

Dersom Kjøper begår eller har begått vesentlig kontraktsbrudd overfor Leverandøren, har Leverandøren rett til å stanse arbeidet inntil Kjøper har avhjulpet det vesentlige kontraktsbruddet.

Dersom det er på det rene at det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra Kjøpers side, og det ikke er utsikt til at dette forholdet vil bli avhjulpet innen rimelig tid, har Leverandøren rett til å heve Kontrakten med umiddelbar virkning.

Kjøper samlede ansvar for utbetaling av erstatningsbeløp til Leverandøren, skal uansett være oppad begrenset til **25 %** av Kontraktssummen. Denne begrensningen gjelder likevel ikke dersom Leverandørens krav består i tap som denne har lidt på grunn av forhold som er forvoldt ved forsett eller grov uaktsomhet fra Kjøpers side. Leverandøren har ikke andre beføyelser overfor Kjøper ved Kjøper kontraktsbrudd enn det som uttrykkelig følger av dette bilag 1 (generelle kontraktsbestemmelser).

18 TVISTER

Denne kontrakten skal være undergitt og fortolkes i samsvar med norsk rett.

Enhver tvist mellom partene i forbindelse med eller som resultat av kontrakten, og som ikke løses i minnelighet, skal avgjøres ved ordinær rettergang, med mindre partene skriftlig avtaler noe annet.

Partene er enige om at rett verneing for søksmål i tilfelle skal være tingretten der Kjøpers hovedkontor er lokalisert.

Tvister skal avgjøres etter norsk rett.